

Číslo spisu: 11307/2023-M_OIvSS

V Bratislave, 30. januára 2023

Číslo záznamu: 14287/2023

ROZHODNUTIE O POVINNOSTI PRIJAŤ NEODKLADNÉ OPATRENIE

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a), ustanovenia § 7 ods. 1 písm. d) a ustanovenia § 7 ods. 6 zákona č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o inšpekcii v sociálnych veciach“)

UKLADÁ

DOZOROVANÉMU SUBJEKTU podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. a) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach - **POSKYTOVATEĽOVI SOCIÁLNEJ SLUŽBY:**

**JASANIMA – DOMOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
ŠPITÁLSKA 3759/7, 048 01 ROŽŇAVA, IČO 00697184**

povinnosť prijať neodkladné opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov, pri ktorých možno dôvodne predpokladať vystavenie prijímateľa sociálnej služby, voči ktorému poskytovateľ sociálnej služby plní povinnosti podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“), ohrozeniu života, zdravia, neľudskému alebo zlému zaobchádzaniu, a to:

- PRIJAŤ OPATRENIA NA MINIMALIZÁCIU NEGATÍVNYCH VPLYVOV prebiehajúcej rekonštrukcie** prevádzkových priestorov v mieste poskytovania sociálnej služby (JASANIMA – Domov sociálnych služieb, Špitálska č. 7, 04801 Rožňava) a to tak, aby bola zabezpečená **ochrana zdravia a bezpečnosti prijímateľov sociálnej služby** a, aby bolo **zamedzené zlému zaobchádzaniu s prijímateľmi sociálnej služby berúc do úvahy povinnosti poskytovateľa sociálnej služby podľa ustanovenia § 9 ods. 7 písm. a) zákona o sociálnych službách** (povinnosť plniť požiadavky na vnútorné prostredie budov a minimálne požiadavky na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia podľa osobitného predpisu) v spojitosti s **kritériami 3.1 a 3.2 prílohy č. 2 zákona o sociálnych službách** (priestory poskytovateľa sociálnej služby spĺňajú požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré upravujú priestorové, technické a hygienické podmienky prevádzkovania sociálnej služby; prijímatelia pobytovej sociálnej služby majú primerané a dobré podmienky na bývanie a právo na nenarušovanie osobného priestoru), **V LEHOTE DO 10 DNÍ odo dňa ústneho uloženia tejto povinnosti.**
- Písomne preukázať ministerstvu splnenie povinností** podľa bodu 1. výroku písomného vyhotovenia rozhodnutia ministerstva o neodkladnom opatrení o uložení týchto povinností **V LEHOTE DO 10 DNÍ** od dňa jeho doručenia.

ODÔVODNENIE ROZHODNUTIA

1. Poverené zamestnankyne Inšpekcie v sociálnych veciach ministerstva (ďalej len „ISV“) **na základe poverenia na výkon dozoru** podľa ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach č. 1/2022/OIvSS **začali dňa 17. 01. 2023 u poskytovateľa sociálnej služby výkon dozoru nad dodržiavaním zákona o sociálnych službách pri poskytovaní sociálnych služieb**. Predmetom dozoru je dodržiavanie povinností poskytovateľa sociálnej služby za obdobie od 01. 07. 2022 do dňa začatia dozoru pri ochrane života, zdravia a dôstojnosti prijímateľa sociálnej služby podľa ustanovenia § 10 zákona o sociálnych službách a povinnosti plniť štandardy kvality poskytovanej sociálnej služby podľa prílohy č. 2 podľa ustanovenia § 9 ods. 8 zákona o sociálnych službách - Kritérium 1.8 (Prevenia krízových situácií a práca s rizikom v sociálnych službách. Používanie prostriedkov netelesného obmedzenia a telesného obmedzenia), Kritérium 1.9 (Ochrana pred zlým zaobchádzaním) a Kritérium 1.15 (Dôverník v sociálnych službách).
2. Pri výkone dozoru bolo v priestoroch, kde dozorovaný subjekt poskytuje sociálnu službu ohliadkou priestorov zistené, že poskytovateľ sociálnej služby realizuje toho času rozsiahlu rekonštrukciu externých aj vnútorných priestorov v mieste poskytovania sociálnej služby. Budova zariadenia sociálnych služieb je päťpodlažná (suterén, prízemie, 1. až 3. poschodie). V rámci celej budovy je v súčasnosti menená vzduchotechnika, prebieha výmena okien, budú odstránené okenné mreže, realizované liate podlahy a rekonštruované niektoré kúpeľne, ktoré sú toho času v havarijnom stave. Rekonštrukcia je pritom realizovaná **za plnej prevádzky zariadenia sociálnych služieb, teda za prítomnosti všetkých prijímateľov sociálnej služby** v rovnakom počte ako tomu bolo pred začiatkom tejto rekonštrukcie. Rekonštrukcia si však zjavne, čo sa preukázalo i samotnou ohliadkou priestorov, vyžaduje **značné prevádzkové obmedzenia**. Čas rekonštrukčných prác v interiéri je odhadovaný približne na pol roka (od mesiaca január 2023).
3. V zariadení sociálnych služieb je poskytovaná sociálna služba pre 83 prijímateľom sociálnej služby. Títo majú byť ubytovaní v trojposteľových izbách na troch podlažiach budovy. V čase ohliadky priestorov poverenými zamestnankyňami ISV na výkon dozoru dňa 17. januára 2023 prebiehala rekonštrukcia 3. poschodia a prijímatelia sociálnej služby boli presťahovaní do izieb iných prijímateľov sociálnych služieb **ako aj do kancelárií na 1. a 2. poschodí budovy**. Takto, toho času zo strany poskytovateľa sociálnej služby určené priestory na bývanie **v žiadnom ohľade neposkytujú prijímateľom sociálnej služby dostatočný a dôstojný životný priestor** v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a ani im neumožňujú realizovať si právo prijímateľa sociálnej služby na nenarušovanie osobného priestoru. Vytvorenie „štvorposteľových“ izieb, či presťahovanie troch prijímateľov do malého kancelárskeho priestoru ako „náhrada“ ubytovania pre dotknutých prijímateľov sociálnej služby celkom určite nie je adekvátnym riešením situácie, ktorá navyše bude podľa informácií poskytnutých poskytovateľom sociálnej služby pretrvávajúť dlhšiu dobu. Ďalej, umiestnením postelí pred šatníkové skrine majú prijímatelia sociálnych služieb znemožnený, resp. značne sťažený prístup k svojim uloženým osobným veciam. Z dôvodu stiesnených podmienok, používania zdravotných pomôcok pri chôdzi a z dôvodu monitorovania prijímateľov sociálnych služieb boli na mnohých izbách zvesené i dvere do samotných izieb, pričom vstupné dvere vedúce do ubytovacej bunky boli navyše presklené. Prijímateľom sociálnej služby tým nebolo zabezpečené (takmer žiadne) potrebné súkromie a umožnené realizovať ich právo na nenarušovanie osobného priestoru. Taktiež neboli dodržané zákonné požiadavky na základné vybavenie izieb.
4. Z dôvodu rekonštrukčných prác a zaistenia bezpečnosti prijímateľov sociálnej služby sa títo, podľa aktuálnych inštrukcií zo strany poskytovateľa sociálnej služby, nemôžu toho času ani

voľne pohybovať po priestoroch zariadenia sociálnych služieb alebo opustiť bez sprevádzania zamestnancom poschodie budovy, na ktorom sú ubytovaní. Na chodbách prízemí budovy, na ktorom sa nachádzajú východy z budovy, je umiestnený vyst'ahovaný rôzny nábytok z priestorov, v ktorých prebieha rekonštrukcia. Ide pritom o ten istý priestor, cez ktorý taktiež zamestnanci stavebnej firmy prenášajú stavebný materiál, či stavebný odpad.

5. Priestory, v ktorých sa zabezpečuje odborná činnosť – rozvoj pracovných zručností sú zaplnené taktiež presťahovanými vecami, nie je možné ich užívať a aktivizovať prijímateľov sociálnej služby.
6. Rôzna veková štruktúra prijímateľov sociálnej služby a ich zdravotné znevýhodnenia v rovine psychickej, fyzickej alebo intelektovej, či ich kombinácie zvyšujú nároky na starostlivosť a pomoc inej fyzickej osoby aj počas obvyklého života v zariadení sociálnych služieb. Stiesnené podmienky, zvýšená a častá hlučnosť, pohyb cudzích osôb, nevl'údnosť prostredia, nedostupnosť aktivít pre prijímateľov sociálnej služby v dôsledku prebiehajúcej rekonštrukcie je celkom určite situáciou, ktorou sa podľa mienky ministerstva predovšetkým vzhľadom na práva, starostlivosť, zdravie (psychické a fyzické) či komfort prijímateľov mal poskytovateľ intenzívne zaoberať už prioritne v čase prípravy na samotnú rekonštrukciu.
7. Podľa ustanovenia § 9 ods. 7 písm. a) zákona o sociálnych službách je poskytovateľ sociálnej služby v domove sociálnych služieb povinný splniť požiadavky na vnútorné prostredie budov a minimálne požiadavky na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia podľa osobitného predpisu, ktorým je vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia v znení neskorších predpisov.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 8 prvej vety zákona o sociálnych službách je poskytovateľ sociálnej služby povinný plniť štandardy kvality poskytovanej sociálnej služby podľa prílohy č. 2 (3.1 Kritérium: Priestory poskytovateľa sociálnej služby spĺňajú požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré upravujú priestorové, technické a hygienické podmienky prevádzkovania sociálnej služby, 3.2 Kritérium: Prijímatelia pobytovej sociálnej služby majú primerané a dobré podmienky na bývanie a právo na nenarušovanie osobného priestoru.)

8. Na základe zistených nedostatkov a vzhľadom na časovú náročnosť realizovaných prác možno bez ďalšieho dôvodne predpokladať vystavenie prijímateľa sociálnej služby, voči ktorému poskytovateľ sociálnej služby plní povinnosti podľa zákona o sociálnych službách, ohrozeniu života, zdravia, neľudskému alebo zlému zaobchádzaniu. Poverené zamestnankyne na výkon dozoru podľa ustanovenia § 7 ods. 1 písm. c) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach zdokumentovali tieto skutočnosti obrazovými a obrazovo – zvukovými záznamami, poskytovateľ sociálnej služby poskytol podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov povereným zamestnankyniam na výkon dozoru vyjadrenia, informácie ako aj originály dokumentov, z ktorých boli vyhotovené kópie a tieto boli zaznamenané na nosiči informácií. Záznamy sú obsahom spisového materiálu vo veci dozoru podľa poverenia špecifikovaného v bode 1 odôvodnenia tohto rozhodnutia.
9. Podľa ustanovenia § 7 ods. 6 zákona o inšpekcii v sociálnych uplatnenie oprávnenia odseku 1 písm. d) sa **vykoná ústne**. Poverená zamestnankyňa pri výkone dozoru ústne uložila poskytovateľovi sociálnej služby povinnosť prijať toto neodkladné opatrenie na odstránenie

zistených nedostatkov dňa 27. januára 2023 o čom bol i vyhotovený písomný záznam, ktorý je obsahom spisu. **Písomné vyhotovenie rozhodnutia** o uložení povinnosti podľa odseku 1 písm. d) sa doručí bezodkladne a na konanie o uložení povinnosti prijať neodkladné opatrenie sa vzťahuje správny poriadok. Proti rozhodnutiu možno podať odvolanie do troch dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia pričom odvolanie proti tomuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok a odvolací orgán o ňom rozhodne bezodkladne.

10. Vzhľadom na skutočnosť, že ministerstvo toto neodkladné opatrenie vydáva z dôvodu zistenia takých nedostatkov, pri ktorých možno dôvodne predpokladať vystavenie prijímateľa sociálnej služby, voči ktorému poskytovateľ sociálnej služby plní povinnosti podľa zákona o sociálnych ohrození života, zdravia, neľudskému alebo zlému zaobchádzaniu, teda účelom je rýchla a súčasne efektívna sanácia života a zdravia a zamedzenie zlému zaobchádzaniu s fyzickou osobou, ministerstvo zvažilo všetky relevantné skutočnosti, osobitne počet prijímateľov sociálnej služby, priestorové podmienky, stav prebiehajúcej rekonštrukcie a na základe tohto určilo, že povinnosti uložené poskytovateľovi sociálnej služby má tento splniť do 10 dní odo dňa ústneho uloženia tohto neodkladného opatrenia, teda do 6. februára 2023.
11. Podľa ustanovenia § 8 ods. 2 písm. a) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach je dozorovaný subjekt povinný prijať neodkladné opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov, pri ktorých možno dôvodne predpokladať vystavenie prijímateľa sociálnej služby, voči ktorému poskytovateľ sociálnej služby plní povinnosti podľa zákona o sociálnych službách, ohrození života, zdravia, neľudskému alebo zlému zaobchádzaniu. Podľa ustanovenia § 10 ods. 1 písm. a) druhého bodu sa správneho deliktu dopustí ten, kto neprijal takéto neodkladné opatrenie. Ministerstvo uloží za takýto správny delikt pokutu do 5000 eur.

Na základe uvedených skutočností ministerstvo rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad podľa ustanovenia § 7 ods. 6 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach v lehote do troch dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia a to správnomu orgánu, ktorý ho vydal (ministerstvo). Odvolanie proti tomuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok. Právoplatné rozhodnutie je preskúmateľné súdom.

Ing. Ján Hudák, PhD.
generálny riaditeľ